

Stichting
Hortus Bulborum

Donderdag 25 april 2019 zijn we naar Limmen geweest. Door de Historische Kring Velsen was een excursie georganiseerd naar de Hortus-Bulborum te Limmen.

Hortus-Bulborum staat bekend om het telen van historische soorten bloembollen. Deze dateren van ver vóór 1990.

Allereerst werden we ontvangen door de voorzitter van de Stichting Oud-Limmen. Onder het genot van een kopje koffie, vertelt hij over de activiteiten van de Stichting en het onderkomen aan de Schoolweg 1. Het voorhuis diende als school en het achterhuis als bewoning. Ook heeft het nog een korte tijd gediend als onderkomen voor de plaatselijke brandweer. Na verloop van de tijd kreeg de brandweer een eigen

onderkomen en werd de school overgedragen aan de Stichting Oud Limmen. De in slechte staat verkerende 2 schoollokalen zijn door vrijwilligers omgetoverd tot een multifunctioneel gebouw en verbonden aan het naastgelegen pand van stichting Oud Limmen. Het gebouw wordt gebruikt voor tentoonstellingen, lezingen, bier proeflokaal, vergaderruimte, bollenmuseum en expositieruimte.

De Stichting Oud Limmen en de Oude School maken deel uit van de Museale Hoek, een samenwerkingsverband met de Protestantse kerk en de Hortus Bulborum, deze samenwerking is gestart in 2016. Het gebouw is geheel verbouwd. Het gebouw dateert uit 1862 en heeft respectievelijk dienst gedaan als school, badhuis, consultatiebureau en brandweerkazerne.

De huidige tentoonstelling bestaat uit foto's en attributen betreffende de verkiezing van de Bollenkoninginnen in de afgelopen jaren.

Na deze uiteenzetting zijn we naar de Hortus Bulborum gegaan, waar we in twee groepen werden gesplitst. Onder leiding van de gids werden ons het verhaal gedaan over het ontstaan van de Hortus.

De Hortus Bulborum in Limmen heeft als enige tuin ter wereld een collectie van historische voorjaarsbolgewassen. Ruim 4500 verschillende soorten tulpen, narcissen, hyacinten, krokussen en fritillaria's tonen in het voorjaar hun prachtige kleuren.

Het unieke aan deze tuin is dat er honderden soorten bloembollen staan die dateren van ver vóór 1990, die niet of nauwelijks nog commercieel gekweekt worden. De oudste soorten stammen uit de zestiende eeuw, zoals de Fritillaria Persica uit 1577. Ook legendarische tulpen als "Duc van Tol, Red and Yellow" uit 1595, de "Zomerschoon" uit 1620- razend

populair tijdens de tulpenmania- en de grillige parkiettulip "Perfecta" uit 1750 zijn nog steeds te bewonderen.

De Hortus Bulborum, waarvan de basis in 1924 werd gelegd door de Limmer schoolmeester Pieter Boschman, geeft een interessant overzicht van de ontwikkeling door de eeuwen heen van deze grenzeloos populaire voorjaarsbloemen.

Na vier jaar is de tuin vol. Boschman komt bij toeval in contact met de vermaarde hyacintenveredelaar Dr. W.E. de Mol uit Amsterdam. De Mol is leraar aan een HBS, en werkte later onder meer aan Columbia University in de Verenigde Staten. Ook hij beschikt over een bijzondere collectie bolgewassen: historische hyacinten van na 1830. De Mol kampt eveneens met ruimtegebrek. Boschman en De Mol richten in 1928 de Hortus Bulborum op. Boschman's jeugdvriend Nicolaas Blokker, inmiddels bollenkweker en exporteur, biedt hen aan de collectie op een perceeltje van zijn landerijen op te planten. Ze grijpen het aanbod met beide handen aan.

Daarmee is de Hortus Bulborum een feit. Als de firma Van Hof & Blokker ruim zestig jaar later naar Heiloo verhuist, volgt de Hortus Bulborum zijn genereuze 'gastheer'. In 1988 wordt de stichting Hortus Bulborum uitgenodigd deel te nemen in de Stichting Nationale Plantencollectie, een instelling waarin onder meer alle academische plantencollecties samenwerken. Die uitnodiging is een pluim op de hoed van al die vrijwilligers die de tuin en de collectie al decennialang onderhouden. Vijf jaar later keren de bollen terug naar haar geboortegrond; naar de akkers die net als de voormalige oude openbare school vlakbij het kerkje liggen.

Hier krijgt de Hortus Bulborum voor het eerst in zijn bestaan een eigen plek, compleet met monumentaal entreehek en bollenschuur annex informatiecentrum.

Dit bronzen beeld staat bij de ingang van de Hortus Bulborum. Het is vervaardigd door Pim Hieselaar uit Driehuis. Het is ter gelegenheid van de opening van de Hortus Bulborum op 7 april 2011 door de KAVB

(Koninklijke Vereeniging voor Bloemenbollencultuur) aangeboden.

(Bron: website Hortus Bulborum – www.hortus-bulborum.nl)

Na de uitgebreide uitleg over de bollenteelt in de Hortus Bulborum gaan we naar het naastgelegen gebouw 'Ons Huis'. Daar werden een goede lunch voorgeschoteld. Het gebouw wordt door de kerk o.m. gebruikt voor het aanbieden van de kerkgangers, na afloop van de dienst, een kopje koffie te drinken en andere activiteiten te ontwikkelen. Het gebruikt voor vergaderingen en bijeenkomsten.

Aansluitend daarop gingen naar Protestantse Kerk Limmen. Het kerkje is gebouwd op een strandwal. De strandwal begint ongeveer bij Limmen en loopt door tot Alkmaar. De eerste vermelding van de kerk te "Limbon" is van voor 800 n.c. en maakt Limmen een van de oudste dorpen van Noord-Kennemerland. Het was van oorsprong een Katholieke kerk. Tijdens de 80-jarige oorlog werd Limmen geplunderd en gedeeltelijk verwoest. Na het ontzet van Alkmaar (1573) kwam de kerk in Protestante handen. De ruïnes werden slechts gedeeltelijk hersteld.

Naast de kerk bevindt zich een aanbouw met een grafkelder van de familie Du Peyrou. Binnen in de kerk hangt het grafmonument van Anna Maria Du Peyrou. Volgens overlevering bleek het te groot te zijn om in de grafkelder en heeft men het in de kerk aangebracht.

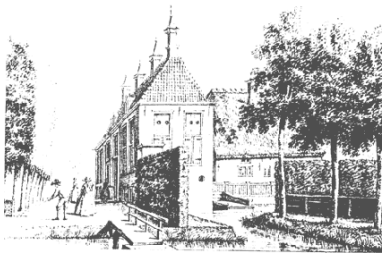
In de kerk bevindt zich een prachtig orgel uit 1877. Het is gebouwd door de beroemde orgelbouwer Pieter Roes (1812 – 1889) en in 1995 door Flentrop orgelbouw grondig gerestaureerd.

Voorts zijn er een tweetal rouwborden te bezichtigen.

Links is het rouwbord voor Jacobus du Peyrou en rechts het rouwbord voor zijn zoon Jacob Jan du Peyrou.

In de jaren 1722 – 1731 zijn een groot aantal heerlijkheden verkocht. Zo ook aan Jacob Du Peyrou Janz, kolonel der Schutterij van Amsterdam. Hij betaalde 13.400 gulden en werd daarmee tevens Heer van Limmen. Hij ging wonen in het eeuwenoude statige landhuis Dampegheest, gelegen in het verlengde van de huidige Dampegheestlaan.

In een ruimte naast de kerkzaal staat de oude klok die de wijzers aanstuurden van de toren. Tegenwoordig wordt de tijd aangestuurd door radiografie met behulp van satellieten.

De oude klok dateert uit 1934 en een elektrische opwinding en is gemaakt door klokkengieterij Eijsbouts.

In de kerk is een rijk uitgevoerde kansel. De preekstoel dateert uit de laat 17^e eeuw. Uit die tijd stamt ook het doophek met de doopboog.

Op de algemene begraafplaats zijn een tweetal oorlogsgraven te vinden.

Op 9 september 1944 stort een bommenwerper neer bij Limmen. De tweetal inzittenden kwamen hierbij om het leven. Het betreffen hier Flying Officier Herbert Reginald Tribbeck, oud 28 jaar en Flying Officier Warren Robert Zeller, oud 25 jaar.

Mogelijkerwijze is het vliegtuig neergehaald door Duits afweergeschut, maar aangezien er op hetzelfde moment sprake was van een zware onweersbui, is het ook mogelijk dat het toestel door de bliksem is getroffen. Het 'Monument voor de Britse Piloten' bestaat uit een gehavende propeller en twee grafzerken van natuursteen.

Na de rondleiding rondom en in de kerk is dat tevens het einde van de excursie.

Peter C.J. Perger